

ADHD-preparat – ett kemiskt övergrepp och ett brott mot barnkonventionen

Med några rader om hycklande politiker och stumma journalister

Behandlingen av barn ska styras av barnkonventionen: "Barnets bästa ska alltid komma i första rummet" (artikel 3) [1]. "Barnperspektivet" ska råda, vilket innebär att "barnets bästa beaktas i alla beslut och åtgärder som rör barn och unga" och att "barnet får möjlighet att säga sin mening och får den respekterad". Dessutom ska "barnets utveckling samt rätt till liv och hälsa beaktas" [2].

Runt 100 barn deltog i det stora testet av ADHD-preparatet Strattera i Sverige. Undersökningen var betald av tillverkaren Eli Lilly och ansvarig för det nationella projektet var läkaren Björn Kadesjö, tillika vetenskapligt råd för skolhälsovården på Socialstyrelsen och vid tidpunkten i fråga medlem i Eli Lillys råd för just Strattera (en grupp av "experter" som skulle ge vetenskaplig tyngd till företagets marknadsföring av pillret).

Hur lät det då när **barnen** fick "möjlighet att säga sin mening" om effekterna av ADHD-preparatet Strattera?

"Inga statistiskt signifikanta skillnader...fanns mellan behandlingsgrupperna [där den ena gruppen fick Strattera och den andra sockerpiller, s.k. placebo] i någon av subskalorna: Fysisk förmåga, Prestationsförmåga, Psykiskt välbefinnande, Familjerelationer, Relationer till kamrater, och Totala poäng."

Med andra ord: **Barnen** tyckte inte att det gick bättre för dem eller att de kände sig bättre av ADHD-preparatet. Och märk väl, det ovanstående är ett citat från Eli Lillys marknadsföringsmaterial. Det är ingen som helst risk att det är en underdrift.

När **barnen** fick möjlighet att säga sin mening så blev det: **ingen positiv effekt.**

Däremot många, många negativa effekter under de 10 veckor som studien pågick. De barn som fick Strattera fick: huvudvärk: 39 % Strattera, 18 % placebo; övre buksmärtor: 41 % Strattera, 14 % placebo; trötthet: 33 % Strattera, 18 % placebo; aptitlöshet: 35 % Strattera, 0 % placebo; illamående: 29 % Strattera, 4 % placebo; kräkningar: 12 % Strattera, 8 % placebo; irritation: 12 % Strattera, 4 % placebo; depressionssymptom: 10 % Strattera, 4 % placebo.

Man kan alltså säga att **Strattera direkt orsakade** att 21 % av barnen fick huvudvärk (skillnaden mellan placebo och Strattera), 27 % fick buksmärtor, 15 % drabbades av trötthet, 35 % av aptitlöshet, 25 % blev illamående, 4 % drabbades av kräkningar och 6 % fick depressionssymtom.

Och – än en gång – de barn som fick Strattera hade inte något mer *positivt* att säga i de olika undersökningarna (fysiskt, prestationer, psykiskt, familjen, kompisar, totala poäng) än de barn som fick sockerpiller.

Det enda verkligt positiva med denna undersökning var att barnen – helt i enlighet med barnkonventionen – fick "möjlighet att säga sin mening". Men hur var det med andra delen av meningen "... och får den respekterad"?

Att barnens uppfattning inte betyder ett dugg framgång med all önskvärd tydlighet av det pressmeddelande som läkemedelsbolaget Eli Lilly gav ut om studien – tillsammans med ordföranden i svenska barnpsykiatriska föreningen, psykiatriprofessor Bruno Hägglöf, och "patientföreningen" Attention.

I detta pressmeddelande nämns inte en enda av de ovan angivna skadorna (huvudvärk, buksmärtor, trötthet, depressionsymtom etc.), och inte med ett ord nämns att barnen som fick Strattera inte ansåg att områdena som undersökts blivit bättre (jämfört med de barn som bara fick placebo). Eli Lilly tyckte att följande rubrik var passande: "Svensk studie ger hopp till barn och ungdomar med ADHD". Man skrev att barnen fick "bättre livskvalitet" – och för att riktigt övertyga läsarna upprepar man begreppet sex gånger i texten. Barnen fick alltså "bättre livskvalitet" – även om det undgått dem själva fullständigt. Vad som inte undgått barnen var de *skador* de fick av ADHD-preparatet. Men i pressmeddelandet finns som sagt inte ett ord om dessa [3].

Ett annat sätt att ge barnen huvudvärk och buksmärtor är att slå dem.

Huvudvärk, buksmärtor, aptitlöshet, illamående, kräkningar och nedstämdhet är alla "biverkningar" av denna gamla behandlingsmetod, som bygger på att skrämna barnen till lydighet och önskat beteende. Den "positiva effekten" av att slå barnen är att de sitter stilla i skolbänkarna – de "presterar" bättre; de stör inte heller föräldrar och lärare lika mycket, de är mindre av en börda.

Lyckligtvis har denna behandlingsmetod numera blivit förbjuden och klassad för vad den är – ett fysiskt övergrepp.

Men de kemiska övergreppen – som "behandling" med ADHD-preparat – är fortfarande tillåtna. Den huvudvärk, de buksmärtor och den nedstämdhet som barn drabbas av när de får preparat som Strattera, är toxiska effekter av medlet i fråga – alltså rena förgiftningssymtom.

Faktum är att även den "positiva effekten" av psykiatriska preparat, som Strattera, Ritalin och Concerta är en toxisk effekt. Medlen ges i tillräckligt stor dos för att påverka hjärnan, man ändrar beteendet, vilket innebär att barnen skenbart (på samma sätt som i fallet med den fysiska misshandeln) "presterar" bättre (sitter still) och inte stör föräldrar och lärare lika mycket.

Man skulle kunna använda samma skattningsskalor som Eli Lilly, psykiatriker Hägglöf och Björn Kadesjö använt i sin undersökning, till att undersöka effekten av fysisk

bestraffning av barn. Man kunde lägga upp undersökningen så att en grupp föräldrar och lärare fick hota och slå sina besvärliga barn och elever och den andra gruppen fick inte göra det.

Resultatet efter tio veckor (den tid Stratteraundersökningen varade) skulle bli: den grupp barn som blev slagna skulle rapportera om huvudvärk, buksmärtor, illamående och nedstämdhet, de skulle inte tycka att det gått bättre för dem eller att de fått bättre relationer med kamrater, jämfört med den grupp som inte fick stryk. Det enda riktigt positiva de skulle finna var att föräldrar och lärare "tyckte mer om dem" efter det att de fått stryk och sedan hållit sig lugna och gjort vad de skulle. Föräldrar skulle – precis som i Eli Lillys undersökning – kunna fylla i skattningsskalan om *Barnet som en börda* (Child as a burden), till ett mycket positivt resultat för den grupp barn som fick "behandling" med hot och slag. Föräldrar (och lärare) som fick "möjlighet" att slå barnen skulle finna att detta (kortsiktigt) ledde till att de fick mer "tid till att ta det lugnt (relax)", och att barnet "orsakade [mindre] konflikt eller spänning" i familjen och i klassen – kort sagt, barnet skulle inte vara den börda det var tidigare. Man skulle också finna att "symtomen" minskat, barnen skulle till exempel sitta stilla mer (av rädsla för att få än mer stryk), och de skulle då "prestera" bättre. Hela undersökningen skulle kunna presenteras som en stor framgång för "behandlingsmetoden". (Se som jämförelse Eli Lillys presentation av Stratterastudien, där det också framgår att barnen på Strattera inte såg några positiva effekter, och där förgiftningseffekterna finns uppräknade [4].)

Internationellt hade det på tre år, till i början av 2006, inkommit 23 000 (!) rapporter om skadeverkningar av Strattera i vilka runt 58 000 skador beskrevs. Och det var inte bara skador i form av huvudvärk och buksmärtor. Det var exempelvis självmordsbeteende och psykoser. Upp till november 2007 hade det inkommit 965 rapporter för Strattera om självmordsbeteende och 513 rapporter om att personer drabbats av manier och psykoser (med och utan hallucinationer). Minst 41 barn och ungdomar har dött i samband med Strattera-"behandling" under de sista fem åren.

För en utförlig redogörelse om diagnosticeringen av "ADHD" och effekterna av ADHD-preparat som Ritalina, Concerta och Strattera, se artikeln: **Fakta om ADHD & Ritalina, Concerta, Strattera (2008)** http://jannel.se/fakta.adhd_1.pdf För exakta data om dödsfall i samband med Strattera-"behandling" se artikeln (engelska) **Strattera: Eli Lilly gave false information** <http://jannel.se/Strattera.death2.pdf>

Hycklande politiker "garanterar" barnens skador

Nyligen hade Metro en artikel med rubriken *Tiotusentals barn drogas till sömns* [5]. Man ger uppgiften att runt 1 000 barn (0-19 år) år 2000 fick sömnmedel och lugnande medel, och att runt 15 000 barn fick sådana medel år 2007. En välgörande klok sömnforskare (Torbjörn Åkerstedt, Karolinska) uttalar sig: "Det är mycket oroande. Vi har ingen aning om vad som händer när man vänjer en växande hjärna vid den här typen av medel. Alla är eniga om att det är mycket olyckligt."

Men där hade sömnforskare Åkerstedt fel – *alla* är inte oroliga. En som inte är orolig är en av de aktörer som sett till att alla dessa barn fått psykofarmakan, professorn i barnpsykiatri Anne-Liis von Knorring. Hon säger i stället i artikeln: *”Jag kan tänka mig att det förskrivs lite för mycket. Men för att komma till rätta med depressioner som ofta leder till sömnproblem är det inte fel med sömnmedel.”*

Den ofantliga ökningen i utskrivning av sömnmedel och lugnande medel till barn går parallellt med marknadsföringen av ”barns psykiska ohälsa” – att barn är psykiskt störda/sjuka och behöver psykiatrisk vård. Det är en ”psykiatisering” av barnens liv som läkemedelsbolagens PR-firmor och inhyrda psykiatriska opinionsledare ligger bakom. Som just Anne-Liis von Knorring, som i läkemedelsbolaget Lundbecks regi reste runt i slutet av 90-talet för att sprida budskapet om de psykiatriska drogerna. Hon lyckades bra. I Lundbecks tidning Transmittorn nr 7 fick vi veta att von Knorring rest ”land och rike runt” och att den nya ”barn- och ungdomspsykiatrin är på offensiven”. Vi fick också av psykiatriprofessor Jan Wålinder veta att runt 25 % av alla barn är psykiskt sjuka [6].

Den ofantliga ökningen i utskrivning av sömnmedel och lugnande medel till barn går också parallellt med ökningen i ADHD-diagnoser och utskrivningen av preparat som Concerta, Ritalina och Strattera – som alla ger sömnsvårigheter. År 2000 fick mindre än 2 000 barn ADHD-medel; år 2007 fick 13 000 barn dessa medel, 7 gånger så många.

Och värre ska det bli.

Björn Kadesjö och den före detta psykiatrisamordnaren Anders Milton har också de rest land och rike runt och propagerat för läkare och landstingsanställda – om värdet av ADHD-diagnoser och utskrivning av psykofarmaka. Deras krav har nått föräldrar genom en strid ström av okritiska artiklar i media.

Duperade politiker (för att använda ett milt språkbruk) försöker överträffa varandra i löften om ”snabb vård”. Det ska finnas en ”vårdgaranti”, barn som ställs i den psykiatriska kön ska mycket snabbt få sin psykofarmaka. Idealet verkar vara som i USA, där barnen kommer för ett första läkarbesök och lämnar mottagningen fem minuter efteråt med ett recept på psykofarmaka.

Politiker, som folkpartiets landstingsråd i Stockholm Birgitta Rydberg och kristdemokraternas ledamot i riksdagens socialutskott, Chatrine Pålsson, ställer sig som garantier för att barnen snabbt ska få sin psykofarmaka.

De ska veta att detta innebär att de också ”garanterar” barnens skador. Allt från de vanliga ”misshandelsskadorna” – huvudvärk och buksmärtor, till självmords- och våldsbegär, och psykotiska tillstånd med hallucinationer.

De ska veta att de också i många fall ”garanterar” en livslång bana inom psykiatri för de barn som tidigt får lära sig att lösningen på problem heter psykiatriska preparat.

De skador som barnen får av psykofarmakan (i form av nedstämdhet, manier och andra psykotiska tillstånd) kommer enligt diagnosmönstret att ses som *ytterligare* en psykisk störning – denna gång en störning som kräver det allra värsta i den psykiatriska "behandlingsarsenalen", neuroleptika (som Zyprexa, Risperdal och Haldol). Och den som blir placerad på dessa medel kan förvänta sig en snabb utförsbacke och kroniska skador.

Tänk vilket hyckleri att dessa politiker också säger sig vilja försvara barnens rätt enligt barnkonventionen.

De stumma journalisterna – som ibland vaknar och slåss för "kortare köer"

Det är oklart om de journalister som är stumma om de kemiska övergrepp som barnen utsätts för ens känner till dessa – förhoppningsvis beror deras tystnad i de flesta fall på ren okunskap. Samma sak gäller de journalister som med jämna mellanrum klagande ropar om de "långa köerna" till psykofarmakan. Har de läst om skadorna som väntar längst fram i kön?

Har de fattat att barnen, som i Stratterraundersökningen, inte ser något positivt med de psykiatriska drogerna; har de fattat att pillren, som de *mildaste* av skador, *orsakar* huvudvärk och buksmärtor – som vid fysisk misshandel? Vi får hoppas att de inte gjort det.

Om tystnaden och propagandan för "kortare köer" nu beror på okunskap, så är det dags att åtgärda saken. Kanske skulle vi då slippa reportage som när Anders Milton i TV4, utan att någon säger emot honom, får ljuga vilt och säga att ADHD-preparat är "ett underverk" **[se video 7]**. Kanske skulle vi slippa reportage som när Sveriges Radio (för vilken gång i ordningen?) beklagar att barnen inte får psykiatriska preparat snabbt nog **[8]**. Kanske skulle vi till och med få se ett kritiskt reportage om ADHD i Svenska Dagbladet eller Dagens Nyheter.

För hur vore det att som omväxling ta barnens perspektiv?

Janne Larsson

skribent

janne.olv.larsson@telia.com

[1] *Barnkonventionen – kort version*, från Rädda Barnens webbplats,

<http://www.rb.se/sv/Barnkonventionen/KortaVersionen/>

[2] Västra Götalandsregionens webbplats http://www.vgregion.se/vgrtemplates/Start_63922.aspx

[3] Eli Lilly, Pressmeddelande, *Svensk studie ger hopp till barn och ungdomar med ADHD*, 26 augusti 2007,

http://www.lilly.se/pressrum/adhd/Svensk_studie_ger_hopp_till_barn_och_ungdomar_med_ADHD.pdf

[4] Eli Lilly, "Poster" presenterad vid en konferens i Florens, 28 augusti 2007,

<http://wpy.observer.se/wpyfs/00/00/00/00/00/0A/73/08/wkr0001.pdf>

(En Poster är en slags annons som används vid presentationer på konferenser; se exempel http://www.medsci.uu.se/occmcd/poster/brochures/lasbarPoster_SV.pdf)

[5] Metro, papperstidningen, *Tiotusentals barn drogas till sömns*, 6 augusti 2008.

[6] Wålinder, Ledare, *Hur prioriterar egentligen våra politiker?* Transmittorn nr 7, http://www.transmittorn.com/nr_7/art1.htm och Transmittorn nr 7, http://www.transmittorn.com/nr_7/index.htm

[7] YouTube, *Anders Milton ljuger om ADHD-droger till barn i TV*, <http://www.youtube.com/watch?v=Cm44jNisSNo>

[8] Sveriges Radio P4, *Ännu långa köer för ADHD-utredningar*, 20 augusti 2008, <http://www.sr.se/Stockholm/nyheter/artikel.asp?artikel=2261053>